

Beslissing klachtencommissie

inzake klacht van de heer X

Klacht	:	20220825/029
Wet	:	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) en Wet, kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)
Datum binnenkomst klacht	:	25 augustus 2022
Datum hoorzitting	:	8 september 2022
Datum beslissing	:	23 september 2022

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 25 augustus 2022
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 1 september 2022

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van de heer X, hierna verder te noemen klager, van 25 augustus 2022. Verweerder, de heer A, psychiater, heeft op 1 september 2022 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 8 september 2022 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
lid
- *secretaris:*
- *notulist:*
- *klager:* de heer X, die zich in deze heeft laten bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon. Klager heeft zich laten ondersteunen door de heer B, ambulant begeleider.
- *verweerder:* de heer A, psychiater

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over de volgende zes onderwerpen:

1. Plaatsing in de separeer op 6 augustus 2022
2. Plaatsing op de Intensive Care (IC) op 8 augustus 2022
3. Platspuiten met medicatie vanaf 6 augustus 2022
4. Verplichte medicatie (depot) op 17 augustus 2022
5. Weigeren voorschrijven Ritalin
6. Beoordeling wilsbekwaamheid

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van partijen komt, kort samengevat, neer op het volgende.

Klacht 1

Klager had tot 14 augustus 2022 een zorgmachtiging waarmee hem verplichte medicatie kon worden opgelegd en waarmee hij kon worden beperkt in zijn vrijheid het eigen leven in te richten. Op 6 augustus 2022 is klager - in het kader van tijdelijk verplichte zorg - opgenomen bij Reinier van Arkel en vervolgens direct in de separeer gezet tot 8 augustus 2022. Klager meent dat het niet nodig was om hem in de separeer te plaatsen; hij was niet agressief. Hij was ten tijde van de opname enkel getriggerd door overmacht van de politie.

Verweerder geeft aan dat klager zich bij opname wel agressief uitte, met name richting voorwerpen. Gezien het toestandsbeeld, de onrust en het gebrek aan samenwerking is ervoor gekozen om klager in de separeer te plaatsen.

Klacht 2

Klager is op 8 augustus 2022 vanuit de separeer overgeplaatst naar de IC. Klager heeft daar tot en met 22 augustus 2022 verbleven. Klager meent dat het niet nodig was om hem twee weken lang in te sluiten; hij vertoonde geen gevaarlijk gedrag.

Verweerder is van mening dat klager steeds een manisch psychotisch beeld vertoonde met onaangepast gedrag. Dat is de reden geweest om klager intensief te begeleiden op de IC en niet op de groep. Op 16 augustus 2022 heeft klager de lattenbodem van zijn bed verwijderd omdat hij de grond daaronder wilde schoonmaken en 's nachts heeft hij schreeuwend zijn buurvrouw wakker gehouden. Het lijkt een lange periode, maar klager heeft in het verleden vaker verbleven op de IC en deze periodes duurde toen (aanzienlijk) langer. Verweerder is in die zin tevreden over het feit dat klager al na 14 dagen de IC kon verlaten.

Klacht 3

Klager is in de periode van 6 tot en met 17 augustus 2022 platgespoten en gesedeerd. Er kwam in die periode geen zinnig woord uit de mond van klager. Klager is van mening dat de sedatie te lang heeft geduurd. Het voelt voor hem alsof hij van iets beroofd is.

Verweerder is van mening dat anti psychotische medicatie nodig is geweest om de manische psychose van klager te doorbreken. Helaas had de stemmingsstabilisator niet het gewenste effect,

waardoor Haloperidol is gegeven met veel bijwerkingen. Echter vergeleken met eerdere opnames is het nu veel sneller gegaan.

Klacht 4

Klager is het niet eens met de depotmedicatie die hem op 17 augustus 2022 is toegediend en mogelijk herhaaldelijk zal worden toegediend (Paliperidon). Klager wil geen depotmedicatie, hij ervaart dit als geestelijke mishandeling. Hij raakt hiervan zijn libido, levenslust en sociale vaardigheden kwijt wat weer tot gevolg heeft dat hij onzeker wordt. Klager is van mening dat hij geen gevaar vormt, hij heeft nog nooit slachtoffers gemaakt.

Verweerder is van mening dat de depotmedicatie op 17 augustus 2022 nodig is geweest. Verweerder heeft voor een Paliperidon-depot gekozen omdat deze medicatie relatief minder bijwerkingen geeft dan Haloperidol. Het was niet wenselijk om met Haloperidol door te gaan omdat klager hier last van had. Verweerder wist van eerdere manisch psychotische episodes dat een Paliperidon-depot helpt om klager te stabiliseren. Er is bewust voor gekozen om na het aanzeggen van het depot, het depot direct toe te dienen omdat klager eerder had aangegeven dat als het depot aangezegd zou worden, hij van de afdeling zou vluchten. Bovendien was de ervaring vanuit het verleden dat als klager na de aanzegging nog zou moeten wachten op het depot, dit tot agressie zou gaan leiden.

Klacht 5

Klager wil graag dat hij Ritalin voorgeschreven krijgt omdat dit het enige medicijn is wat volgens hem helpt, maar de behandelaren weigeren dit voor te schrijven.

Verweerder heeft er bewust voor gekozen om tijdens de opname niet te starten met Ritalin. Klager heeft bij een eerdere opname (begin 2022) wel Ritalin voorgeschreven gekregen maar de manische psychose nam toen alleen maar toe. Klager kan, nu hij voldoende gestabiliseerd is en een periode thuis is, zijn wens om Ritalin te gebruiken opnieuw bespreken met de psychiater van het FACT.

Klacht 6

Op 12 augustus 2022 heeft de rechtbank een gewijzigde zorgmachtiging afgegeven. Naar aanleiding hiervan heeft de heer R. Trapman (psychiater) opnieuw de verplichte zorg schriftelijk aangezegd. Over de wilsbekwaamheid heeft de heer Trapman het volgende opgenomen:

“Ik vind dat u niet goed kunt opkomen voor uw belangen over de voorgestelde verplichte zorg, ik acht u wilsonbekwaam. Ik bespreek om deze reden de verplichte zorg ook met uw vertegenwoordiger. Toelichting: U bent aangetroffen door de politie op blote voeten, in een badjas en met een gestolen scooter. U bent daarna beoordeeld door de crisisdienst, daarbij werd geconstateerd dat er sprake is van een manisch toestandsbeeld waarbij u niet open stond voor een vrijwillige opname. U wordt wilsonbekwaam geacht ter zake.”

Klager vindt het bijzonder dat de heer Trapman in de aanzegging verwijst naar een situatie die heeft plaatsgevonden op 6 augustus 2022. Bovendien bevat de schriftelijke aanzegging van 15 augustus 2022, opgesteld door de heer N. van Helvoort (AIOS) en verweerder, precies dezelfde toelichting. Klager vraagt zich af de wilsbekwaamheid wel daadwerkelijk is getoetst op deze momenten.

Klager meent door dit alles schade te hebben geleden en verzoekt de klachtencommissie een schadevergoeding toe te kennen.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klachten van klager richten zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz (Wvggz) en de Wet, kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wvggz en Wkkgz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub c van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klachten zijn schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klachten van klager zijn derhalve ontvankelijk.

5.2 *Inhoudelijke overwegingen*

Klacht 1

Uit de rapportages blijkt dat de situaties die zich rond 6 augustus 2022 voordeden, gevaarlijk waren. Klager was manisch, onrustig en reageerde agressief richting voorwerpen. De beslissing om klager in de separeer te plaatsen kan daarom proportioneel, subsidiair, doelmatig en veilig worden geacht. Klacht 1 is derhalve ongegrond.

Klacht 2

Klager was tijdens zijn verblijf op de IC gesedeerd en vertoonde tamelijk vriendelijk en rustig gedrag. Af en toe zocht hij de grenzen op. De klachtencommissie heeft geconstateerd dat er geen evaluatie met klager heeft plaatsgevonden, terwijl dit bij een insluiting wel vereist is. Klager is twee weken ingesloten geweest. Uit het dossier blijkt niet (duidelijk) waarom klager niet eerder terug kon naar de afdeling. Klacht 2 is derhalve gegrond.

Klacht 3

Uit het dossier kan worden opgemaakt dat klager feitelijk niet is platgespoten. Hij heeft geen depot of noodmedicatie toegediend gekregen; hij nam de medicatie oraal in. Derhalve is klacht 3 ongegrond. Wel wenst de klachtencommissie op te merken dat er ook hier meer tussentijds geëvalueerd had moeten worden. Uit het dossier blijkt dat klager veel gesedeerd was en dat hij veel last en hinder ervaarde van de medicatie. Het verdient aanbeveling om in het dossier duidelijker op te nemen waarom bepaalde medicatie wel of niet gegeven wordt.

Klacht 4

De klachtencommissie acht de verplichte depotmedicatie proportioneel, subsidiair, doelmatig en veilig. Haloperidol gaf te veel bijwerkingen en leek niet meer effectief. Uit eerdere opnames is gebleken dat een Paliperidon-depot wel effectief is. Zonder Paliperidon-depot zou de opname van klager waarschijnlijk onnodig lang gaan duren.

Klacht 5

Wanneer een psychiater op het aangezeggingsformulier aankruist dat de wilsbekwaamheid is beoordeeld, dan heeft de klachtencommissie geen reden om aan de echtheid hiervan te twijfelen.

Het argument dat op beide formulieren dezelfde toelichting is gebruikt, is onvoldoende om aan te nemen dat de wilsbekwaamheid niet is beoordeeld. Klacht 5 is derhalve ongegrond. Het verdient echter aanbeveling om de wilsbekwaamheidsbeoordeling specifiek in het medisch dossier te registreren, bijvoorbeeld in de rapportages.

Klacht 6

De klachtencommissie verklaard deze klacht ongegrond. Een patiënt heeft geen recht op bepaalde medicatie. Bovendien kan klager - nu het inmiddels beter met hem gaat - in overleg met de psychiater van het FACT over het voorschrijven van Ritalin.

5.3 Procedurele overwegingen

De beslissingen tot het verlenen van verplichte zorg zijn op de juiste wijze ingevuld en aan klager uitgereikt. De geneesheer-directeur is betrokken. Er is dan ook voldaan aan de procedurele eisen die de Wvzggz (artikel 8:9) stelt.

5.4 Verzoek tot schadevergoeding

Nu klacht 2 gegrond is verklaard, stelt de klachtencommissie de zorgaanbieder in de gelegenheid om te worden gehoord, alvorens zij beslist over het toekennen van de schadevergoeding.

6. BESLISSING

De klachtencommissie voornoemd, verklaart klacht 2 van klager gegrond. De overige klachten worden ongegrond verklaard.

Voor het overige (het verzoek tot schadevergoeding) houdt de klachtencommissie iedere beslissing aan. Na ontvangst van de reactie van de zorgaanbieder zal de commissie een eindbeslissing nemen.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.

Beslissing regionale klachtencommissie inzake het verzoek tot schadevergoeding van de heer X

Klacht	: 20220825/029
Wet	: Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz)
Datum binnenkomst klacht	: 25 augustus 2022
Datum hoorzitting	: 8 september 2022
Datum beslissing op klacht	: 23 september 2022
Datum beslissing schadevergoeding	: 27 oktober 2022

1. PROCEDURE

Op 25 augustus 2022 heeft de heer X, hierna te noemen klager, een klaagschrift ingediend bij de klachtencommissie. Klager klaagde over de volgende zes onderwerpen:

1. Plaatsing in de separeer op 6 augustus 2022
2. Plaatsing op de Intensive Care (IC) op 8 augustus 2022
3. Platspuiten met medicatie vanaf 6 augustus 2022
4. Verplichte medicatie (depot) op 17 augustus 2022
5. Weigeren voorschrijven Ritalin
6. Beoordeling wilsbekwaamheid

Op 23 september 2022 heeft de klachtencommissie klacht 2 gegrond verklaard. De overige klachten zijn door de klachtencommissie ongegrond verklaard.

De beslissing op het verzoek tot schadevergoeding werd aangehouden. Bij email van 11 oktober 2022 heeft de klachtencommissie ingevolge artikel 10:11 lid 3 Wvvgz de zorgaanbieder, meer specifiek de Raad van Bestuur van Reinier van Arkel, hierna te noemen verweerder, uitgenodigd zich uit te laten over het verzoek tot schadevergoeding. Op 13 oktober 2022 heeft de klachtencommissie de reactie van de zorgaanbieder op het verzoek tot schadevergoeding ontvangen. Een kopie van dit bericht wordt met deze uitspraak aan klager toegezonden.

2. VERZOEK TOT SCHADEVERGOEDING

Klager verzoekt de klachtencommissie om aan hem een bedrag van € 700,- toe te kennen. Het toetsingskader 'Terugdringen separeren en afzonderen' uit 2016 van de IGJ vereist dat elke separatie/afzondering aantoonbaar geëvalueerd wordt met de patiënt en dat - indien een separatie en/of afzondering langer dan een week duurt - er minimaal een keer per week een evaluatie dient te worden uitgevoerd. Uit het dossier blijkt niet dat deze evaluaties hebben plaatsgevonden. Klager is van mening dat het verblijf in de Intensive Care mogelijk eerder beëindigd had kunnen worden als er wel geëvalueerd zou zijn. Het verblijf in de Intensive Care en het gesedeerd zijn voelt voor hem alsof deze dagen hem zijn ontnomen. Klager heeft in de periode van 8 tot en met 22 augustus 2022 in de Intensive Care gezeten en acht een schadevergoeding van € 50,- per dag (x 14 dagen = € 700,-) zeer redelijk.

3. STANDPUNT VERWEERDER

Verweerder is van mening dat het ontbreken van formele evaluatiemomenten, niet maakt dat de gehele periode van insluiting onrechtmatig was. De Wet verplichte ggz geeft weliswaar aan dat de verplichte zorg regelmatig geëvalueerd dient te worden, maar tenminste eenmaal per week een evaluatiemoment is geen eis die uit de wet voortvloeit. Gezien het wisselende beeld dat uit het dossier naar voren komt, is het volgens verweerder nog maar de vraag is of meer of formele evaluaties tot een eerdere beëindiging van de insluiting hadden geleid. Verweerder stelt zich dan ook op het standpunt dat het causaal verband tussen de geschonden norm en de door klager geclaimde schade ontbreekt. Daarbij komt dat klager gedurende de gehele periode van insluiting op een aantal momenten per dag - voor zover zijn toestandsbeeld dat toeliet - op de afdeling heeft verbleven. Gezien de rapportages waarin m.b.t. de laatste drie dagen van insluiting melding wordt gemaakt van een situatie waarin klager beter aan te spreken is en zich in zijn gedrag beter laat sturen, maakt dat een compensatie van 150 euro (€ 50 euro per dag) voor deze laatste drie dagen verweerder redelijk lijkt.

4. BEOORDELING

Vast staat dat de klacht van klager gegrond is verklaard, omdat er naar het oordeel van de klachtencommissie geen evaluaties met klager hebben plaatsgevonden. De klachtencommissie kan echter niet vaststellen dat als er wél geëvalueerd zou zijn, dit tot een andere conclusie voor klager zou hebben geleid. De insluiting an sich is niet onrechtmatig geweest. Desalniettemin acht de klachtencommissie een schadevergoeding op zijn plaats, nu het vanwege de ingrijpende aard van de insluiting noodzakelijk is om tussentijds te evalueren. De klachtencommissie acht een schadevergoeding ter hoogte van €250 daarom redelijk en billijk.

5. BESLISSING

De klachtencommissie voornoemd:

- kent aan klager ten laste van Reinier van Arkel een schadevergoeding toe van totaal € 250,-;
- bepaalt dat dit bedrag binnen veertien dagen na toezenden van deze beslissing wordt betaald door bijschrijving op een door klager op te geven bankrekeningnummer;
- wijst af het meer of anders verzochte.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.